

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tuller András ügyvéd (....) által képviselt felperes neve (....) felperesnek, a dr. Kiszeli Ferenc Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Kiszeli Ferenc ügyvéd) által képviselt K... Kft. (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2012. szeptember 27. napján kelt, 5.G...../2010/20. sorszámú ítélete ellen az alperes 21. sorszám alatti fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az alperes által a felperes javára megfizetendő összeget 2.500.000 (Kétmillió-ötszázezer) forintra és annak 2010. augusztus 1. napjától járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatára, az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 148.500 (Száznegyvennyolcezer-ötszáz) forintra leszállítja és akként rendelkezik, hogy a felek az ezt meghaladó elsőfokú perköltségüket maguk viselik, egyebekben helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 242.000 forint fellebbezési illetékből álló másodfokú részperköltséget, egyebekben a felek a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült perköltségüket maguk kötelesek viselni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 5.500.000 forint tőkét és ennek 2011. február 1-jétől járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt mértékű kamatát, továbbá 749.100 forint perköltséget.

Az ítélet tényállása szerint a peres felek 2005. június 23-án bérleti szerződést kötöttek, mely szerződéssel a felperes 2006. január 1-jétől 2008. január 1-jéig terjedő időszakra bérbe adta a tulajdonát képező „T...” I... irányítási rendszer standard alrendszerrel futtatható változatát, az alperes pedig vállalta a megállapodott díj megfizetését.

A felek 2008. január 14-én szoftverkorszerűsítési szerződést is kötöttek, amelyben a felperes a megvásárolt programrendszerek folyamatos karbantartását, fejlesztését, míg az alperes korszerűsítési, támogatási díj megfizetését vállalta havi 440.000 forint összegben. A szerződés 2008. január 1-jén lépett hatályba, határozatlan időre szól. A felek abban állapodtak meg, hogy a szerződés a hatályba lépésétől számított 1 éven belül egyoldalúan nem bontható fel, és a felmondást a második évtől kezdődően csak a még meg nem kezdett naptári évre tették lehetővé oly módon, hogy a felmondást a tárgyévet megelőző év október 31-éig kellett bejelenteni. Rendkívüli felmondást biztosítottak arra az esetre, amennyiben a megbízott súlyos szerződésszegést követ el vagy a megbízó két hónapon túl nem egyenlíti ki a megbízott esedékes számláit. Megállapodtak abban, hogy a szerződéssel kapcsolatos bejelentéseiket írásban kötelesek megtenni.

2009. május 28-án a felek egyeztető tárgyalást tartottak, melynek eredményeként a felperes díjkedvezményt biztosított az alperes részére és abban állapodtak meg, hogy 2011. december 31-éig terjedő határozott időre szerződést kötnek havi 200.000 forint + áfa bérleti díj mellett, mely ellenében a felperes az A... ingatlancsoport valamennyi jelenlegi, illetve később azzá váló tagjának biztosítja a szolgáltatást, ami számában nem limitált tételszámú adatrögzítésre ad lehetőséget. A felek megegyeztek abban is, hogy a szerződés szövegszerű kidolgozása az alperes kötelezettsége és a határozott tartamú szerződést 2009. január 1-jére visszaható hatállyal kötik meg.

Ezt követően a felperes havi 200.000 forint + áfa összegű díjról állított ki számlát, az alperes a díjfizetési kötelezettségének 2010 februárjáig eleget tett. 2010. március 26-án jelezte, hogy a szerződést rendkívüli felmondással felmondja, mert a felperes a szoftverkorszerűsítési szerződési rendszerhez való hozzáférést nem biztosítja. A felperes a felmondást nem fogadta el és vállalta a 2010. február 28-áig kibocsátott programverziók használatának biztosítását.

A felperes ilyen előzmények után nyújtotta be keresetét a bíróságon, amelyben az alperest a 2010. március 1-jétől 2011. december 31-éig terjedő időszakra esedékes díjhátralék, azaz 5.500.000 forint tőke és ennek 2010. március 12-étől járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamatának a megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, hogy a programfrissítéshez való hozzáférést folyamatosan biztosította az alperes számára, felmondása ezért jogellenes volt, így a szerződés megszűnéséhez nem vezetett.

Másodlagosan kártérítés címén kérte az összeg megfizetését arra hivatkozással, hogy az alperes a teljesítést megtagadta, ezért a Ptk. 313. §-a alapján választhatott a késedelem és a lehetetlenülés között. Mivel a teljesítés lehetetlenné vált, ezért a Ptk. 312. §-ának (2) bekezdése alapján a felperes kártérítésre tart igényt, ennek összege megegyezik a bérleti díj összegével.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a felperes hibásan teljesített, mert 2009 januárjában már csak a 2007-es verzióhoz fért hozzá és a 2009-es adatbázist nem tudta elérni. 2009. márciusa előtt

is korlátozva volt a hozzáférése, mindezek alapján alapos volt a 2010. márciusi azonnali hatályú felmondása.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaposnak találta. Határozatát a Ptk. 201. §-ára, 319. § (1) bekezdésére, 321. § (1) és (2) bekezdésére, 423. §-ára és a Pp. 164. §-ának (1) bekezdésére alapította.

Rögzítette, hogy a peres felek között a bérleti és a vállalkozási szerződés elemeit is tartalmazó, atipikus szerződés jött létre, amelyet 2009. május 28-án 2009. január 1-jei visszamenő hatállyal módosítottak és 200.000 forint + áfa díjban állapodtak meg 2011. december 31-éig terjedő határozott időre.

A lefolytatott tanúbizonyítás eredményeként megállapította, hogy a felperes a programhasználatot folyamatosan biztosította az alperes számára, azonban az alperes 2010 márciusától díjat nem fizetett. Minderre tekintettel a 2010 márciusától 2012. (helyesen: 2011.) december 31-éig terjedő időszakra havi 200.000 forint + áfa díj alapulvételével 5.500.000 forint megfizetésére kötelezte az alperest.

Hangsúlyozta, hogy a hibás teljesítés vonatkozásában a perben az alperesen volt a bizonyítási teher. A 2008. január 14-ei szerződés (2) bekezdés c) pontjából megállapította, hogy a programmódosítások átadását a felperes az interneten keresztül biztosította, míg az alperes, mint megbízó kötelessége volt az adatbázis frissítése, a karbantartások archiválása, valamint a programfrissítések elvégzése. A d) pont értelmében a hibákat az alperes írásban volt köteles bejelenteni és a felperes ezekre írásban volt köteles válaszolni. Az alperes azonban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint írásos dokumentumokkal olyan hibát nem tudott bizonyítani, amely alapján az azonnali hatályú felmondás jogossága megállapítható lett volna. Az alperes által állítottak bizonyítása szakkérdés, az alperes azonban a bíróság tájékoztatása ellenére igazságügyi szakértő kirendelését nem kérte és a becsatolt okiratokon túl egyéb bizonyítást nem ajánlott fel. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondás jogosságát megállapítani nem tudta, így a Ptk. 321. §-a értelmében a szerződés fennálltát állapította meg. Hangsúlyozta, hogy a 2008. január 14-ei szerződés szerint rendes felmondásra csak a még meg nem kezdett naptári évre volt az alperesnek lehetősége oly módon, hogy a felmondását a tárgyévet megelőző év október 31-éig kellett bejelentenie. Ebből arra következtetett, hogy az alperes által hivatkozott rendes felmondás alapján vizsgálva is 2011. december 31-én szűnt meg a szerződés, mely időpontig a felperes díj fizetésére köteles.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott és az alperest 5.500.000 forint díj és járulékai megfizetésére kötelezte.

A perköltségről a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett, amelynek megállapítása során 330.000 forint eljárási illetéket és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § -a alapján megállapított 419.100 forint ügyvédi munkadíjat vett alapul.

Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének teljes elutasítását, másodlagosan a szerződéses jogviszony rendes felmondás szabályai szerinti, 2010. december 31-ével történő megszűnésének megállapítását és a díjhátralék arányos mérséklését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytelenül állapította meg, amely alapján nyilvánvalóan téves jogkövetkeztetést vont le és megalapozatlan ítéletet hozott. Iratellenesen állapította meg azt, hogy a felperes a programhasználatot folyamatosan biztosította. A csatolt e-mailváltásból kétséget kizáróan kitűnik, hogy 2009. végétől a felperes szolgáltatása többször, gyakorta hosszabb időtartamokra akadozott és a problémát tovább mélyítették a 2010-es év elején továbbra is jelentkező programhibák. A 2010-es év eleje a 2009-es gazdasági év számviteli lezárásának időszaka volt, ezért az alperest érzékenyen érintette, hogy a bázis gazdasági év könyvelési-számviteli adataihoz nem jut hozzá. A felperes a korlátozás indokaként számlatartozásra hivatkozott, ez azonban ellentétes a szerződéssel, mert a felperes az alperes által már pénzügyileg rendezett időtartam adatbázisához jutását nem volt jogosult korlátozni, a korlátozás joga csupán a pénzügyileg nem rendezett időszak szoftverfrissítéseivel való hozzáférésre vonatkozott. Az alperes rendkívüli felmondását a hozzáférés sorozatos hiánya előzte meg, amit a kapcsolattartásra jogosult munkatársakon keresztül mindannyiszor írásban jelzett a felperes felé. A program 2009 év végétől olyan gyakorisággal akadozott, amely megalapozta a felperes hibás teljesítését, különösen a megelőző, azaz a 2009-es gazdasági évre vonatkozó mérlegkészítési időszakban, azaz 2010 év elején. Az elsőfokú bíróság ezért megalapozatlanul állapította meg ítéletében, hogy az alperes nem bizonyította dokumentumokkal a hibás teljesítést. A per irataiból az is megállapítható, hogy a felperes a hozzáférési kódot rendszeresen visszatartotta, ezzel a korábbi adatbázishoz való hozzáférést is ellehetetlenítette, ami az alperest súlyosan érintette.

Arra is hivatkozott az alperes a fellebbezésében, hogy a 2008. január 14-én kelt szerződés 4. pontjának c) alpontja nem értelmezhető akképp, hogy a felmondás csak az annak közlését követő év végére szólhat. Az ilyesfajta értelmezés ellentétes az alperes szerződéses akaratával, továbbá az a szerződés szövegéből sem olvasható ki, emellett életszerűtlen is.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokai alapján.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a tényállás felderítéséhez szükséges mértékben lefolytatta és abból a tényállást helyesen állapította meg. Meghozott érdemi döntését és annak kifejtett érveit azonban a Fővárosi Ítéltábla csak részben osztotta.

Mindenekelőtt rögzíti, hogy a 2005. június 23-án kelt 2006.január 1-jétől 2008. január 1-éig terjedő időszakra vonatkozó szerződés tárgya a felperes által megalkotott „T...” integrált vállalatirányítási szoftver-rendszer szerzői jogi védelem alatt álló szellemi alkotás. Az Szjt. 1. § (2) bekezdésének c) pontja szerint ugyanis szerzői jogi védelem alá tartozik a számítógépi programalkotás és a hozzá tartozó dokumentáció (a továbbiakban: szoftver) akár forráskódban, akár tárgykódban vagy bármilyen más formában rögzített minden fajtája, ideértve a felhasználói programot és az operációs rendszert is. A számítógépi programalkotásra - azaz a szoftverre - vonatkozó rendelkezések az Szjt. VI. fejezetében, az 58-60. §-okban találhatóak. Az Szjt. 58. § (3) bekezdése szerint a szoftverre vonatkozó vagyoni jogok átruházhatók az Szjt. 42. § (1) bekezdése szerinti felhasználási szerződés megkötésével, amellyel a szerző engedélyt ad műve felhasználására, míg a felhasználó annak fejében köteles díjat fizetni. A felperes, mint szerző a 2005. június 23-án kelt szerződéssel az alperes számára felhasználási jogot biztosított 2006. január 1-jétől kezdődő 24 hónapra az általa megalkotott „T...” integrált vállalatirányítási rendszer standard alrendszeren futtatható változatára vonatkozóan, míg az alperes, mint felhasználó ennek fejében felhasználási díjat volt köteles fizetni. A szerződés 1. pontja szerint a megállapodott díj maradéktalan megfizetését követően a felhasználó jogosulttá vált az akkori programverzió örökös használatára, valamint szoftvertámogatási szerződés kötésére. Ezért a „T...” szoftver használatával kapcsolatos felhasználási szerződés létrejött és annak tartalma tekintetében a felek jogviszonyára és a közöttük keletkezett jogvita elbírálására elsődlegesen a szerzői jog szabályait, azokban a kérdésekben pedig, amelyeket az Szjt. nem szabályoz, az Szjt. 3. §-a értelmében a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni. Ennek azonban a perbeli esetben azért nincs jelentősége, mert a felhasználási szerződés hatálya 2008. január 1-jén megszűnt, amelyre tekintettel 2008. január 14-én a felek 2008. január 1-jére visszamenőleges hatállyal szoftverkorszerűsítési szerződést kötöttek az alperes használatába adott programrendszer folyamatos karbantartására, fejlesztésére és korszerűsítésére nézve, amelyet szokásosan szoftvertámogatási vagy „support” tevékenységnek neveznek. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek e szerződése atipikus, az leginkább a vállalkozási és a megbízási szerződés elemeit ötvözi, ezért a szoftverkorszerűsítési szerződésből eredő jogvita elbírálására a Ptk. rendelkezései és a szerződésben foglaltak az irányadóak.

A szerződés 4. pontjában a felek abban állapodtak meg, hogy felmondásra csak a második évtől kezdődően, a még meg nem kezdett naptári évre van lehetőség, míg a felmondást a tárgyévet megelőző év október 31-éig kell bejelenteni. Emellett a rendkívüli felmondás lehetőségét is rögzítették arra az esetre, amennyiben a megbízott súlyos szerződésszegést követ el vagy a megbízó két hónapon túl nem egyenlíti ki a megbízott esedékes számláját. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a rendkívüli felmondásra okot adó körülmény a perbeli esetben nem következett be. A peradatok szerint a 2010. márciusi számla kiegyenlítésének hiányában 2010. március 25-én jelezte a felperes az alperes irányába, hogy a hozzáférést a díjfizetés elmaradása miatt korlátozza, majd ezt követően az alperes jelzése után a hozzáférést ismét lehetővé tette az alperes

számára. Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a becsatolt dokumentumokkal az azonnali hatályú felmondás alapjául szolgáló súlyos felperesi szerződésszegést nem bizonyított.

Kétségtelen tény azonban, hogy az alperes a 2010. március 26-ai levelében a szoftverkorszerűsítési szerződést felmondta, mely felmondása az ismertetett 4. pont következtében a következő évre, azaz 2011-re vonatkozott. Helyesen hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy a szerződés szövegéből nem vonható le következtetés arra, hogy a rendes felmondás csak az annak közlését követő év végére szólhat. Osztható volt a fellebbezés álláspontja abban, hogy e rendes felmondás a szoftverkorszerűsítési szerződést a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint 2011. január 1-ével szüntette meg, amelyre tekintettel a 2009. május 28-án kelt jegyzőkönyv alapján járó 200.000 forint + áfa összegű megbízási díj a felperest a 2010. december 31-éig terjedő időszakra megilleti. Az alperes azonban a fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a Ptk. 298. §-ának a) pontja alapján a Ptk. 301/A. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatot is megfizetni tartozik a hátralékos időszak középátlagos időpontjától 2010. augusztus 1-jétől kezdődően.

Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta és a marasztalás összegét 2.500.000 forintra (2.000.000 forint + 25% áfa) és annak 2010. augusztus 1. napjától járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatára leszállította. A pernyertesség-pervesztesség megváltozott, 45- 55 %-os, az alperesre kedvezőbb arányára tekintettel úgy határozott, hogy a peres felek az ügyvédi munkadíjban felmerült elsőfokú perköltségüket maguk kötelesek viselni, míg a felperes által lerótt 330.000 forint kereseti illeték 45%-ának 148.500 forint illeték felperes javára történő megfizetésére az alperest kötelezte a Pp. 239. §-a és 81. §-ának (1) bekezdése alapján.

Az alperes fellebbezése részben eredményre vezetett, ezért a felperes a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 81. § (1) bekezdése szerint megfizetni tartozik az alperesnek a lerótt 440.000 forint fellebbezési illeték arányos részét - 55 %-át - 242.000 forintot, míg a jogi képviselők munkadíjában felmerült másodfokú perköltségét a felek maguk kötelesek viselni.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

, 2013. július 2.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: